

Izvorna jezična inačica ove stranice [de](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

Swipe to change

[engleski](#)

Nasljeđivanje

Njemačka

Ovaj je informativni članak pripremljen u suradnji s [Vijećem javnih bilježnika Europske unije \(CNUE\)](#).

1 Na koji se način može sačiniti raspolaganje imovinom zbog smrti (oporuka, zajednička oporuka, ugovor o nasljeđivanju)?

Oporuka se može sastaviti u dva oblika: kao vlastoručna oporuka ili kao javna oporuka.

Vlastoručnu oporuku mogu sastaviti samo osobe koje su navršile 18 godina. Oporuka mora biti u cijelosti vlastoručno sastavljena i potpisana. Ako je oporuka napisana na pisačem stroju ili na računalu, ako nedostaje potpis ili ako je diktirana (npr. na audiovrpku), ona je nevažeća i uslijed toga iz ostavine mogu nasljeđivati samo zakonski nasljednici ako ne postoji druga valjana oporuka u kojoj se nasljedstvo dijeli na drugačiji način. Oporuka mora biti potpisana punim imenom i prezimenom kako ne bi došlo do zabune u pogledu identiteta osobe koja je sastavila oporuku. Naposljetku, preporučuje se u oporuci navesti vrijeme i mjesto kako bi bilo vidljivo kada i gdje je izrađena ova službena pisana isprava. To je važno jer se prethodna oporuka može u cijelosti ili djelomično opozvati novom oporukom. Ako u jednoj ili obje oporuke nedostaje datum, često nije moguće reći koja je novija i koja se može smatrati važećom. I bračni i registrirani partneri mogu vlastoručno sastaviti zajedničku oporuku. U tom slučaju oba partnera moraju potpisati oporuku koju je sastavio jedan od bračnih ili registriranih partnera ili oba partnera (dodatne informacije potražite u odjeljku *Was ist ein gemeinschaftliches Testament?* [„Što je zajednička oporuka?“] na stranici 28. brošure *Erben und Vererben* [„Nasljeđivanje i davanje u nasljedstvo“] njemačkog Saveznog ministarstva pravosuđa i zaštite potrošača (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*)).

Ako želite izbjeći pogreške u sastavljanju oporuke, trebali biste sastaviti javnu oporuku (takozvanu javnobilježničku oporuku). To znači da se oporuka usmeno iznosi javnom bilježniku koji ju potom bilježi u pisanom obliku ili se pak vlastoručno sastavlja i dostavlja javnom bilježniku (dodatne informacije potražite u odjeljku *Das öffentliche Testament* [„Javna oporuka“] na stranici 26. brošure *Erben und Vererben* [„Nasljeđivanje i davanje u nasljedstvo“] njemačkog Saveznog ministarstva pravosuđa i zaštite potrošača. Takvu oporuku mogu sastaviti i maloljetne osobe koje su navršile 16 godina.

Ugovor o nasljeđivanju sklapa se kod javnog bilježnika uz obaveznu nazočnost obiju stranaka (dodatne informacije potražite u odjeljku *Der Erbvertrag* [„Ugovor o nasljeđivanju“] na stranici 34. brošure *Erben und Vererben* [„Nasljeđivanje i davanje u nasljedstvo“] njemačkog Saveznog ministarstva pravosuđa i zaštite potrošača.).

2 Treba li ga registrirati i na koji način?

Kako bi se izbjegao rizik od skrivanja ili gubitka vlastoručne oporuke ili opasnost da će biti zaboravljena nakon smrti osobe, često se savjetuje (ali nije obvezno) oporuku pohraniti na čuvanje na lokalnom sudu (*Amtsgericht*), a u Baden-Württembergu u uredu javnog bilježnika (*Notariat*) (vrijedi do kraja 2017.). Javnobilježnička oporuka uvijek se čuva na sigurnome mjestu. Isto se primjenjuje na ugovor o nasljeđivanju, osim ako su ugovorne stranke izričito izjavile da ga neće pohraniti kod službene osobe; u potonjem slučaju isprava se umjesto toga pohranjuje kod javnog bilježnika. Oporuke i ugovore o nasljeđivanju koji su službeno pohranjeni treba otvoriti nakon smrti osobe (u zakonu se ta osoba naziva „oporučitelj“).

Od 1. siječnja 2012. sve se vlastoručne oporuke i ovjerena raspolaganja *mortis causa* (oporuke i ugovori o nasljeđivanju) koji se čuvaju na lokalnom sudu – u saveznoj državi Baden-Württemberg u uredu javnog bilježnika do kraja 2017. – elektronički upisuju u središnji registar oporuka u Saveznoj komori javnih bilježnika (*Bundesnotarkammer*). U slučaju raspolaganja *mortis causa* koja su sastavljena prije tog datuma i pohranjena na čuvanje, relevantni se podaci iz lokalnih ureda prenose u registar.

Savezna komora javnih bilježnika vodi registar obavijesti o svim smrtnim slučajevima u zemlji te o njima obavještava nadležni ostavinski sud (*Nachlassgericht*) radi otvaranja oporuka, kao i o tome jesu li registrirana raspolaganja, o kojim je raspolaganjima riječ i gdje se čuvaju.

3 Postoje li ograničenja slobode raspolaganja imovinom zbog smrti (npr. nužni dio)?

Rodbina je moguće razbaštiniti oporukom. No oduvijek se smatralo vrlo nepravednim kada preživjeli bračni partner, djeca i unuci ili roditelji nisu uključeni u oporuku, a bez oporuke bili bi postali zakonski nasljednici. Budući da država priznaje i zakonski definira preuzimanje obostrane odgovornosti u istospolnim zajednicama, isto vrijedi i za nadživjele partnere u registriranim istospolnim zajednicama. Stoga zakonodavac toj usko definiranoj skupini osoba jamči tzv. obvezni dio. Osobe koje imaju pravo na obvezni dio imaju pravo protiv nasljednika podnijeti zahtjev za isplatu novčanog iznosa u visini polovine vrijednosti zakonskog nasljednog dijela.

Primjer: oporučiteljicu su nadživjeli suprug (s kojim je živjela u zajednici stečene imovine) [u kojoj svaki bračni partner zadržava vlasništvo nad svojom imovinom, ali povećanje kombinirane neto vrijednosti bračnih partnera tijekom braka dijeli se jednako] i kći. Oporučiteljica je u svojoj oporuci navela supruga kao jedinog nasljednika. Ostavina vrijedi 100 000 EUR. Omjer za izračun obveznog dijela kćeri iznosi $\frac{1}{4}$ (a njezin zakonski dio iznosi $\frac{1}{2}$; isto kao i dio supruga koji je živio s oporučiteljicom u zajednici stečene imovine). Iznos novca na koji ona ima pravo izračunava se množenjem udjela obveznog dijela s vrijednošću ostavine u trenutku stjecanja nasljedstva. To znači da kći može tražiti od supruga obvezni udio u iznosu do 25 000 EUR ($\frac{1}{4} \times 100\,000$ EUR). Oporučitelj ne može onemogućiti zahtjev za obvezni udio uključivanjem korisnika obveznog dijela u oporuku dodjeljujući im pritom manje od polovice njihova zakonskog dijela. U takvim slučajevima korisnik obveznog dijela ima pravo na dodatni iznos kako bi se njegov obvezni dio izjednačio s polovinom vrijednosti zakonskog dijela.

Primjer: oporučitelj je u svojoj oporuci nasljednicima imenovao svoju suprugu (s kojom je živio u zajednici stečene imovine) i kćer i odredio da bi supruga trebala naslijediti $\frac{1}{2}$, a kći $\frac{1}{2}$ njegove ostavine. Ostavina vrijedi 800 000 EUR. Omjer za izračun obveznog dijela kćeri iznosi $\frac{1}{4}$ (= 200 000 EUR). Budući da je uključena u oporuku i već bi trebala naslijediti 100 000 EUR ($\frac{1}{2}$ od 800 000 EUR), ona stoga ima pravo samo na dodatni iznos za pokrivanje manjka (100 000 EUR).

Zahtjevi za isplatu obveznog dijela moraju se podnijeti u roku od tri godine otkad je mogući korisnik obveznog dijela postao svjestan stečenog nasljedstva i raspolaganja koje nije povoljno za njega, a najkasnije trideset godina od stjecanja nasljedstva.

Nasljednici mogu tražiti odgađanje zahtjeva za obvezni dio ako bi neposredno zadovoljavanje zahtjeva moglo na njih uvelike nepravedno utjecati. U zakonodavstvu je kao primjer naveden scenarij u kojem bi se morao prodati obiteljski dom. Svejedno treba uzeti u obzir interese osoba koje imaju pravo na obvezni dio. Odgoda znači da se obvezni dio ne mora odmah isplatiti. Sud za svaki pojedini slučaj odlučuje koliko se može odgoditi isplata obveznog dijela i kada je potrebno dati jamstva u vezi sa zahtjevom za obvezni dio.

4 Tko nasljeđuje i koliko u slučaju izostanka raspolaganja imovinom zbog smrti?

Ako nema oporuke ili ugovora o nasljeđivanju, primjenjuju se pravila o zakonskom nasljeđivanju.

U skladu s njemačkim zakonom o nasljeđivanju nasljednicima se smatraju samo srodnici, odnosno, osobe koje imaju iste roditelje, bake i djedove ili prabake i pradjedove kao i umrla osoba, te osobe koje s umrlom osobom dijele više daljih zajedničkih predaka. Srodnici stečeni brakom ne smatraju se srođnicima u tom smislu i nisu uključeni u zakonsko nasljeđivanje: to su, primjerice, punica, svekrva, zet, poočim, pokćerka, ujna, strina, tetak, ujak; te osobe nisu imale zajedničke pretke s umrlom osobom.

Odnos srodstva može proizići i iz posvojenja (u dječjoj dobi). Tim se postupkom stvara punopravni zakonski obiteljski odnos između djeteta i posvojitelja i između djeteta i rodbine posvojitelja, koji uključuje sva povezana prava i obveze. Stoga posvojena djeca u načelu imaju ista prava kao i biološka djeca (određeni se uvjeti mogu primjenjivati ako su posvojena djeca punoljetna).

Bračni partneri iznimka su od načela da nasljeđuju samo srodnici. Iako obično nisu u srodstvu i zato nemaju zajedničkih predaka, oni svejedno imaju pravo na vlastiti udio u nasljedstvu bračnog partnera. Ako su bračni partneri razvedeni, ne postoji nasljedno pravo. To se pod određenim uvjetima primjenjuje i na bračne partnere koji još nisu razvedeni, ali su u postupku razvoda.

Prema zakonu o nasljeđivanju registrirani partneri imaju ista nasljedna prava kao i bračni partneri. Međutim, ne postoji zakonsko nasljedno pravo u slučaju drugih oblika zajedničkog života.

Zakon o nasljeđivanju za rodbinu

Sva rodbina nema jednaka nasljedna prava. Rodbina je zakonom podijeljena na nasljednike različitih redova:

Prvi nasljedni red

Nasljednici prvog reda uključuju samo potomke umrle osobe, odnosno, djecu, unuke, prauke i slično.

Izvanbračna djeca zakonski su nasljednici svojih majki i očeva i njihove rodbine. (Iznimka se primjenjuje na slučajeve nasljeđivanja kada je oporučitelj preminuo prije 29. svibnja 2009., a izvanbračno dijete rođeno je prije 1. srpnja 1949. – vidjeti bilješke na stranicama 11. i 15. brošure *Erben und Vererben* „Nasljeđivanje i davanje u nasljedstvo“) Saveznog ministarstva pravosuđa i zaštite potrošača.)

Ako se pronađe osoba iz ove grupe posebno bliskih srodnika, ni jedan dalji srođnik ne dobiva nikakav udio u nasljedstvu. Primjer:

Primjer: umrla osoba ima samo jednu kćer i brojne nećake. Nećaci ne nasljeđuju ništa.

Djetetova djeca (tj. unuci, prauunci i slično) mogu obično naslijediti nešto samo ako su njihovi roditelji već umrli ili su se sami odrekli nasljedstva.

Primjer: umrlu osobu nadživljava samo jedna kći i troje unuka sina koji je već umro. Kći dobiva polovicu nasljedstva, a unuci moraju dijeliti drugu polovicu – odnosno, polovicu koju bi inače naslijedio njihov otac. To znači da svaki unuk ili unuka nasljeđuje nasljedstva.

Drugi nasljedni red

Nasljednici drugog nasljednog reda roditelji su umrle osobe i njihova djeca i djeca njihove djece, odnosno, braća i sestre te nećaci umrle osobe. I ovdje vrijedi pravilo da djeca roditelja oporučitelja nasljeđuju samo ako su roditelji oporučitelja već umrli. Djeca tada preuzimaju udio svojeg pokojnog oca ili majke.

Rodbina iz drugog nasljednog reda može nasljeđivati samo ako nema rodbine iz prvog nasljednog reda.

Primjer: umrlu osobu nadživjeli su nećakinja i nećak. Sestre i roditelji umrle osobe već su umrli. Nećakinja i nećak stoga svaki nasljeđuju polovicu ostavine.

Treći i daljnji nasljedni redovi

Kategorija trećeg nasljednog reda uključuje bake i djedove i njihovu djecu te djecu njihove djece (tetka, ujak, rođak itd.), a kategorijom četvrtog reda obuhvaćeni su pradjedovi i prabake i njihova djeca i djeca njihove djece i tako dalje. Nasljeđivanje na temelju zakona zasniva se na istim pravilima koja se primjenjuju na prethodno navedene redove. Međutim, nakon četvrtog nasljednog reda, ako su potomci bake i djedova već umrli, sljedeći po redu više nisu potomci tih potomaka nego sada jedini nasljednik postaje osoba koja je najbliži rođak (u tom trenutku dolazi do prelaska s rodbinskog sustava nasljeđivanja [koji uključuje spuštanje svakom linijom (*parentela*) od određenog pretka dok se ne pronađe nasljednik] na sustav reda odnosa [koji uključuje pronalaženje najbližeg rođaka na temelju stupnjeva srodstva]).

Uvijek se primjenjuje sljedeće: dovoljno je da je živ samo jedan srođnik iz prethodnog reda da bi bili isključeni svi mogući nasljednici sljedećeg reda.

Bračni i registrirani partneri

Bez obzira na sustav bračne imovine koji se primjenjuje, nadživjela supruga, suprug ili registrirani partneri smatraju se zakonskim nasljednicima i imaju pravo na ¼ ostavine zajedno s potomcima i na ½ ostavine zajedno s rodbinom drugog nasljednog reda (tj. roditelji, bračni partneri, nećaci ili nećakinje umrle osobe) i s bakom i djedovima.

Ako su bračni partneri živjeli u okviru „zajednice stečene imovine“ (taj je sustav zadan osim ako su se bračni partneri dogovorili oko drugog sustava vlasništva u okviru predbračnog ili poslijebračnog ugovora), navedeni se udio povećava za ¼. Isto se primjenjuje na registrirane partnere.

Ako nema rodbine prvog i drugog nasljednog reda, kao ni djedova i baka, nadživjeli bračni/registirani partner dobiva cijelo nasljedstvo.

Primjer: oporučitelja su nadživjeli supruga (s kojom je živio u okviru zajednice stečene imovine) i roditelji. Supruga dobiva ¾ (½ + ¼), a roditelji – kao nasljednici drugog nasljednog reda – svaki dobivaju ¼ ostavine. Pored toga (osim nasljednika drugog nasljednog reda ili osim djeda i bake), supruga dobiva ono što se na njemačkom naziva *Großer Voraus*, odnosno povlašteno pravo koje u većini slučajeva obuhvaća sve kućanske predmete i vjenčane poklone (osim nasljednika prvog reda, nadživjeli bračni partner kao pravni nasljednik ima pravo na te predmete samo u mjeri u kojoj su mu potrebni za vođenje kućanstva).

Zakonsko pravo države na nasljedstvo

Ako nema bračnog ili registriranog partnera i rodbine, zakonski je nasljednik država. Njezina je odgovornost uvijek ograničena na imovinu koja čini ostavinu.

5 Koje je tijelo nadležno:

5.1 u slučajevima nasljeđivanja?

U načelu je za pitanja nasljedstva nadležan ostavinski sud lokalnoga suda posljednjeg mjesta prebivališta oporučitelja (ili, u Baden-Württembergu, odgovarajući javnobilježnički ured do kraja 2017.)

5.2 za primanje izjave o odricanju ili prihvatanju nasljedstva?

Od ostavine se odriče podnošenjem izjave ostavinskom sudu; izjava se podnosi sudu na ovjeru ili se predaje uz ovjeru javnog bilježnika (dodatne pojedinosti potražiti u nastavku).

Izjavu o prihvatanju ne treba podnijeti ni u kojem posebnom obliku i nije potrebno potvrditi primitak. Sam istek roka za odricanje dovoljan je znak prihvatanja.

5.3 za primanje izjave o odricanju ili prihvatanju legata?

Nasljeđe ili ostavina prihvaćaju se ili se od njih odriče podnošenjem izjave osobi koja je zadužena za nasljeđe/ostavinu. Ta osoba može biti nasljednik (*Erbe*) ili legatar (*Vermächtnisnehmer*).

5.4 za primanje izjave o odricanju ili prihvatanju nužnog dijela nasljedstva?

U njemačkom zakonu o nasljeđivanju nije predviđena izjava o prihvatanju ili odricanju od obveznog dijela.

6 Kratak opis postupka rješavanja nasljedstva sukladno nacionalnom zakonu, uključujući likvidaciju ostavine i raspodjelu imovine (time su uključeni podaci o tomu je li postupak nasljeđivanja pokrenuo sud ili neko drugo nadležno tijelo po službenoj dužnosti)*

Otvaranje oporuke:

Oporuku dostavljenu sudu, odnosno preuzetu iz službene pohrane, ostavinski sud otvara po službenoj dužnosti nakon smrti oporučitelja. Nasljednici se o tome službeno obavještavaju.

Postupak izdavanja potvrde o nasljeđivanju:

Potvrdu o nasljeđivanju izdaje ostavinski sud (u Baden-Württembergu izdaje ju javnobilježnički ured do kraja 2017.) i u njoj je navedeno tko je nasljednik, koji je opseg njegova ili njezina nasljednog prava i, ako je primjenjivo, može biti propisano daljnje nasljeđivanje ili izvršenje oporuke.

Ostavinski sud na zahtjev izdaje potvrdu o nasljeđivanju. U zahtjevu mora biti dokazano da su svi zakonom propisani podaci točni ili mora biti priložena zakonska izjava da nema osnova za sumnju u točnost podataka. Zakonska izjava daje se osobno kod javnog bilježnika ili na sudu, osim ako je zakonom savezne države propisano da to pitanje mogu rješavati samo javni bilježnici.

Izdavanje europske potvrde o nasljeđivanju:

Postupak izdavanja Europske potvrde o nasljeđivanju reguliran je Zakonom o međunarodnom nasljeđivanju (*Internationale Erbrechtsverfahrensgesetz, IntErbRVG*). Europska potvrda o nasljeđivanju vrijedi u gotovo cijeloj Europskoj uniji (iznimke: Irska, Danska). Ostavinski sud izdaje ju na zahtjev u obliku ovjerene isprave ograničene valjanosti. Tom potvrdom trebala bi se posebno pojednostavniti podjela ostavine unutar EU-a.

Podjela imovine:

Ako postoji više nasljednika ostavine, ona postaje zajednička imovina zajednice nasljednika. Uslijed toga, sunasljednici mogu zajednički raspomagati samo pojedinim stavkama ostavine, na primjer, u svrhu prodaje automobila umrle osobe ako više nije potreban. Oni također moraju zajednički upravljati imovinom. To često uzrokuje velike poteškoće, posebno ako nasljednici žive daleko jedni od drugi i ne mogu postići dogovor. „Prisilna zajednica” često je vrlo nezgodna i svaki nasljednik može, u načelu, tražiti ukidanje zajednice podjelom ostavine. Najvažnija iznimka: kada umrla osoba predvidi u svojoj oporuci da se ostavina ne može dijeliti određeno vrijeme, primjerice, kako bi se mogao nastaviti obiteljski posao.

Ako je oporučitelj imenovao izvršitelja, on ili ona odgovorni su za podjelu imovine. Ako izvršitelj nije imenovan, nasljednici moraju imovnu podijeliti sami. U tu svrhu dopušteno im je tražiti pomoć javnog bilježnika. Ako nasljednici ne uspiju postići dogovor iako su imenovali javnog bilježnika kao posrednika, jedina je preostala mogućnost poduzeti zakonske mjere.

7 Kada i kako osoba postaje nasljednik ili legatar?

Pojedinosti o zakonskom nasljeđivanju navedene su u prethodnom tekstu.

Ako je oporučitelj ostavio oporuku, oporuka ima prednost nad pravilima o nasljeđivanju na temelju zakona. Nasljeđuju, dakle, osobe navedene u oporuci, u mjeri u kojoj je oporučitelj svojom oporukom raspolagao cijelom ostavinom. Pojedinosti o osobama koje imaju pravo na obvezni dio navedene su u prethodnom tekstu.

U trenutku smrti umrle osobe nasljedstvo prelazi na njezine nasljednike (načelo automatskog stjecanja nasljedstva). Međutim, nasljednici imaju pravo odreći se nasljedstva (vidjeti u nastavku).

Umrla osoba oporukom može predvidjeti zapis ili nalog, primjerice dodjelom određene imovine ili iznosa novca određenim osobama. U takvim slučajevima legatari se ne smatraju se nasljednicima, već imaju potraživanja prema tuženiku čiji je predmet ono što im je ostavljeno u oporuci.

8 Jesu li nasljednici odgovorni za dugove preminuloga i pod kojim uvjetima?

Odricanje od nasljedstva:

Nasljednici nisu odgovorni za svoje obveze iz ostavine ako se odreknu nasljedstva do propisanog roka. Općenito vrijedi načelo prema kojem se nasljednik mora odreći svojeg nasljedstva u roku od šest tjedana otkad je obaviješten o otvaranju nasljedstva i temelju nasljeđivanja, što znači da mora dati službenu izjavu pred ostavinskim sudom. To se može učiniti pred ostavinskim sudom uz zabilježbu ili se ta izjava podnosi sudu nakon ovjere javnog bilježnika. U potonjem slučaju dovoljno je predati dopis, iako potpis nasljednika mora biti ovjeren kod javnog bilježnika. Čin odricanja od nasljedstva ili prihvatanja nasljedstva u načelu je obvezujući.

Odgovornost u slučaju prihvatanja nasljedstva:

Ako nasljednici prihvataju svoje nasljedstvo, oni iz pravne perspektive „preuzimaju ulogu” oporučitelja. To znači da nasljeđuju i dugove oporučitelja i moraju ih, u načelu, pokriti svojom imovinom.

Međutim, nasljednici mogu ograničiti svoju odgovornost za naslijedene dugove na ono što se naziva „zakonskom ostavinom” (*Erbmasse*). To znači da vjerovnici prema kojima je umrla osoba imala dugovanja mogu pokriti svoje gubitke iz zakonske ostavine, ali vlastita imovina nasljednika zaštićena je od trećih strana. Nasljednici mogu ostvariti to ograničenje odgovornosti na jedan od dva načina: mogu podnijeti zahtjev ostavinskom sudu tražeći upravljanje imovinom u ime vjerovnika ili mogu zatražiti pokretanje stečajnog postupka nad ostavinom podnošenjem zahtjeva lokalnom sudu koji je nadležan postupati kao stečajni sud.

Ako ostavina nije dovoljna za pokrivanje troškova upravljanja imovinom u ime vjerovnika ili troškova stečaja nad ostavinom, nasljednici svejedno mogu ostvariti ograničenje odgovornosti. Ako vjerovnik podnese prijavu tražbine, nasljednici mogu tvrditi da nema dovoljno imovine u ostavini. Nasljednici mogu odbiti pokriti dugovanja iz ostavine ako imovina iz ostavine nije dovoljna za njihovo pokrivanje. Međutim, nasljednici moraju vjerovnicima predati raspoloživu ostavinu.

Ako vjerovnici žele jednostavno izbjeći rješavanje dugova koje nisu predvidjeli, moraju samo pokrenuti javni postupak obavješćivanja (*Aufgebotsverfahren*), odnosno, mogu podnijeti zahtjev ostavinskom sudu tražeći da svi vjerovnici moraju do određenog roka obavijestiti sud o neplaćenom dugovanju umrle osobe. Ako vjerovnik ne podnese svoj zahtjev na vrijeme, mora se zadovoljiti onim što na kraju ostane od ostavine. U javnom postupku može se ujedno otkriti postoji li osnova za službeno upravljanje ostavinom (prijavom za upravljanje ili prijavom stečaja nad ostavinom) te se time može razjasniti situacija nasljednika.

9 Koji su dokumenti i/ili informacije potrebne u svrhu registracije nepokretne imovine?

Da bi se nasljednik vlasnika imovine mogao uknjižiti kao vlasnik u zemljišne knjige, mora podnijeti zahtjev za ispravak zemljišnih knjiga i dokazati njihovu netočnost. Podnositelj zahtjeva mora prvo dobiti status nasljednika da bi mogao zatražiti ispravak u zemljišnoknjižnom registru nakon smrti registriranog vlasnika.

Status nasljednika može se dokazati potvrdom o nasljeđivanju ili europskom potvrdom o nasljeđivanju.

Ako se nasljeđivanje temelji na raspolaganju *mortis causa* utvrđenom u javnoj ispravi (ovjerenoj oporuci ili ugovoru o nasljeđivanju), dovoljno je zemljišnoknjižnom odjelu (*Grundbuchamt*) dostaviti raspolaganje i službenu evidenciju o otvaranju.

Ako se u nasljedstvo daje stavka nepokretne imovine, bez obzira na primjenjiva pravila o nasljeđivanju uvijek treba dostaviti javnobilježničku ispravu o prijenosu imovine na nasljednike. U javnobilježničkoj ispravi mora biti navedeno da primatelji ostavine imaju pravo od nasljednika preuzeti vlasništvo nad nepokretnom imovinom.

Mogu biti potrebne i druge isprave ovisno o prirodi predmetnog slučaja. Na primjer, da bi se trgovačko društvo moglo registrirati kao nasljednik, podnositelj mora dostaviti dokaz o punomoći za zastupanje (npr. službeni izvadak iz registra trgovačkih društava).

9.1 Je li imenovanje upravitelja obvezno ili je obvezno na zahtjev? Koje je korake potrebno poduzeti ako je imenovanje upravitelja obvezno ili obvezno na zahtjev?

U skladu s njemačkim zakonom o nasljeđivanju, upravljanjem ostavinom u ime vjerovnika može se spriječiti naplata dugova iz vlastite imovine nasljednika. Ostavinski sud može samo na temelju zahtjeva ovlaštene osobe (nasljednik, izvršitelj oporuke, vjerovnik ostavine, kupac ukupnog nasljedstva ili naknadni nasljednik) naložiti da se ostavina stavi pod upravu.

Upravitelj je službeno imenovano tijelo. Iako je odgovorno za upravljanje tuđom ukupnom imovinom, ono svejedno ima status neovisne stranke u slučaju pravnog spora. Ono izvršava svoje službene dužnosti kao privatna osoba kada upravlja imovinom druge osobe u cilju zadovoljavanja interesa svih uključenih stranaka (nasljednika i vjerovnika). Svrha postupka upravljanja imovinom koji upravitelj ima pravo, i mora, obaviti nije održavati i povećati ostavinu, nego u prvom redu zadovoljiti vjerovnike ostavine. Glavna je dužnost upravitelja osigurati naplatu dugovanja iz ostavine.

9.2 Tko je ovlašten za izvršavanje oporuke nakon smrti i/ili upravljanje ostavinom?

Pored stvarnih nasljednika, upravitelja (vidjeti prethodni tekst) i izvršitelja (vidjeti tekst u nastavku), odgovarajuće ovlasti može dobiti i skrbnik ostavine. Ostavinski sud službeno nalaže skrbništvo nad ostavinom ako za to postoji potreba kada nije sa sigurnošću utvrđeno tko je odgovorni nasljednik ili ako nije poznato je li prihvatio nasljedstvo. Skrbništvo nad ostavinom namijenjeno je osiguranju i održavanju ostavine u interesu nepoznatih nasljednika. Ostavinski sud utvrđuje opseg odgovornosti skrbnika u skladu s onim što je potrebno u svakom pojedinom slučaju. Opseg može biti širok ili može biti jednostavno usmjeren na upravljanje određenim stavkama ostavine. Skrbnik ostavine obično je odgovoran za pronalaženje nepoznatih nasljednika i za zaštitu i održavanje ostavine.

Cilj skrbništva nad ostavinom u načelu nije zadovoljiti vjerovnike ostavine jer se ono prvenstveno uspostavlja radi zaštite nasljednika. Iznimno dužnosti skrbnika mogu uključivati i uporabu resursa ostavine za pokrivanje dugovanja iz ostavine ako je to nužno za primjereno upravljanje ostavinom i za njezino održavanje ili u svrhu pokrivanja gubitka ili štete, posebno troškova koji bi mogli nastati kao rezultat nepotrebnih pravnih sporova.

9.3 Koje ovlasti ima upravitelj?

Oporučitelj može imenovati jednog ili više izvršitelja oporuke. Može ovlastiti i treću stanku, izvršitelja ili ostavinski sud da odrede (drugog) izvršitelja. Obveze izvršitelja počinju čim imenovana osoba prihvati svoje imenovanje na tu ulogu.

U skladu sa zakonom dužnost je izvršitelja izvršavati oporučna raspolaganja umrle osobe. Ako postoji više od jednog nasljednika, izvršitelj je odgovoran podijeliti imovinu među njima.

Izvršitelj mora upravljati ostavinom. On ili ona posebno ima pravo preuzeti posjedovanje nad ostavinom i raspolagati stavkama ostavine. U tom slučaju nasljednici nemaju ovlast raspolaganja bilo kojom stavkom ostavine kojom upravlja izvršitelj. Izvršitelj ima i pravo preuzeti dugovanja u ime ostavine pod uvjetom da je to nužno za primjereno upravljanje ostavinom. On ili ona imaju pravo besplatno raspolagati stavkama ako je to u skladu s moralnom obvezom ili običajima.

Međutim, oporučitelj može ograničiti ovlasti izvršitelja ako to smatra primjerenim u usporedbi s onim što je propisano zakonskim odredbama. On ili ona imaju ovlasti odrediti razdoblje za izvršenje oporuke. On ili ona mogli bi, primjerice, samo kratkoročno dopustiti izvršitelju upravljanje ostavinom i podjelu ostavine. S druge strane, on ili ona mogu isto tako u svojoj oporuci ili ugovoru o nasljeđivanju navesti da oporuka podliježe dugoročnom izvršenju. Dugoročno izvršenje u načelu može biti propisano tijekom najviše 30 godina počevši od datuma stjecanja nasljedstva. Oporučitelj može dati upute da se upravljanje nastavlja do smrti nasljednika ili izvršitelja ili do nastanka nekog drugog osobnog događaja koji utječe na nekog od njih. U takvim slučajevima izvršenje oporuke može trajati dulje od 30 godina.

10 Koji se dokumenti obično izdaju sukladno nacionalnom zakonu tijekom ili na kraju postupka nasljeđivanja kojima se dokazuju status i prava korisnika? Imaju li ti dokumenti posebnu dokaznu snagu?

Kao dokaz o nasljednom pravu nasljednika u načelu služi potvrda o nasljeđivanju, na primjer, ako nasljednik želi da se zemljište ili račun na ime umrle osobe prenesu na njegovo ime. Ako postoji javna oporuka (vidjeti prethodni tekst), možda u tom slučaju neće biti nužno dostaviti potvrdu o nasljeđivanju ili Europsku potvrdu o nasljeđivanju.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Posljednji put ažurirano: 11/03/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.